

характеристики на отвъдното, то гадателят е на границата между него и реалното отсам и умее да разчита знаците на посланията от там, а също и притежава знания относно предотвратяването действията на съня ако е лош или стимулирането на събдването му, ако знакът е положителен.

В поетическата ситуация на този сюжет може да се разпознаят две нива. Едното - ранното, съотнасящо се с реликти на посвещение-сънят (контакт с отвъдното), действията (наподобяващи обредни) за сътворяване на хайдушкото оръжие и неговата сила, гибелта (временната смърт) на хайдушката дружина и убийството на „арапин“ (изпитание и преодоляването му). И второто-късно ниво, свързано с идеализацията на образа на хайдутина.

Сънуването на лош сън от хайдутин /войвода/ и събдването му е разпространен мотив в хайдушкия фолклор от Сливенско, но няма да се спирам на останалите варианти, тъй като те не се различават значително от известните в хайдушкия фолклор у нас като цяло и не само в него.⁹⁹

Идеализирането на образа на хайдутина чрез известна степен на митологизация е характерно явление в хайдушкия фолклор, дори и тогава, когато прототипите са реални исторически личности от късното хайдушко време и революционния период на Възраждането. Тогава реалното се преосмисля чрез митологичното и митологичното се възприема като реалност при изграждането на художествените образи. Но тази реалност е реалността на художественото фолклорно-митологично мислене, в което героят е реален по фолклорному и знанията за него добиват характерните за това мислене художествени трансформации. Героичното се мотивира най-вече чрез свръхестественото. То е в подчертано изявена позиция в текстовете, чийто основен мотив са двубоите на хайдутина /войводата/ с противник и особено гибелта му. Гибелта на хайдутина е маркер за високата му героична позиция. Често тя е границата със свръхестественото.

Пример за това е един текст, който е сливенски вариант на